

Miðvikan

Hensia: So nógv kann alt broyttast

Nú eru vit komin til seinasta partin av hesi frásøgnini hjá Hensiu. Eftir eitt langt lív hevur hon upplivað nærum allar broytingar í samfelagnum. Samstundis er hennara ættartal farið við fullari ferð upp um tey 100!

15. partur

Tað er so ótrúligt, sum alt er broytt í mínum lívi. Men størstu broytingarnar eru komnar av ravmagninum, sum gjørdi alt so nógv lættari. Vit finga ravmagn innlagt miðskeiðis í 1950-árunum.

Bert at hugsa sær munin millum alt stríðið við torvinum, og so bert at trýsta á ein knøtt!

Eitt dømi um týðningin av hesum er vasking av klæðum. Fyrsta eg minnst var alt gjørt við handamegi, eisini uttandura.

Fyrst skuldu klæðini setast á blot í soda. So skuldu tey skolest í køldum vatni. Síðan skuldu tey í eina vaskigrýtu og aftaná tað skrubbast á einum vaskibretti.

So skuldu klæðini aftur skolest og vindast fyri at fáa vatnið úr teimum. Vóru hetta stór pløgg sum løk, máttu tvey um hetta.

Út á summari vórðu klæðini lögð á blik á bønnum. Tá blivu ódamað klæði púra rein. Aftaná skuldu klæðini aftur skolest og hangast upp at turka. Tá kundi eg brúka ein heilan dag at vaska klæði.

Men so kom ein kollvelting, og tað var vaskimaskinan. Ikki automatisk sum í dag og ikki í hvørjum húsi heldur.

Nei, ein vaskimaskina kom til bygdina og í Syðrugøtu var tað Liggjas á Fløttinum, kallaður Fløttur, sum fekk hana. Vaskimaskinuna bar til at leiga fyri fimm krónur um dagin, nokk so fitt tá í tíðini. Fløttur kom við henni í eini trillubøru kl. 7 á morgni, og so hevði eg hana allan dagin.

Hesar vaskimaskinur kundu ikki annað enn at vaska, tað vil siga at tað slapst undan at brúka vaskibretti.

Hetta var ein lætti, men framvegis skuldu klæðini kókast. Vaskimaskinan hevði eina rullu, sum klæðini kundi koyrast ígjøgnum, so tað slapst undan at vinda tey. Men kortini var hetta roknað sum ein óførur lætti. Og so ikki um at tala í dag, tað bert er ein knøttur, sum skal trýstast á fyri tað, sum fyrr kundi taka ein heilan dag!

Hensia saman við børnunum á 90 ára degnum í 2009.
Standandi v.f.: Bergtóra, Zakaris, Jákup, Michael og Bjarta
Sitandi: Elin, Jórún, Hensia og Ingrid

Hensia eigur 34 ommubørn. Her eru 22 av teimum. Langommubørnini eru 39 og fleiri eru á veg. Eisini er hon olduromma. Eina ferð var vandi fyri, at ættin fór at doyggja út, men hesin vandin er so av!

Gott grannalag

Annars var so gott ímillum húsini hjá okkum og uppi hjá Ingu Dalbø, sum búði beint omanfyri okkum. Tá ið vit høvdu handil í kjallaranum plagdi eg at vaska í kjallaranum hjá teimum. Maður Ingu, Mikael, var tá

deyður, og Inga, ella Tofta Inga, sum vit kallaðu hana, var so ótrúliga fitt. Hon plagdi at hjálpa mær at vinda tey stóru pløggini.

Inga var eisini so sera góð við Zakaris hjá okkum. Eg bað hann eina ferð fara niðan til Ingu, so

hon kundi fortelja honum eina søgu. Hetta riggaði so væl, at hann líkasum búði har. Tey blivu øll so góð við hann har uppi. Mikael var annars ættaður úr Barbustovu. Hann hevði mammu av Dunganum og var systkinabarn Poul Andreas.

Óalmenn telefonstøð

Vit finga telefon nokkso tíðliga, tá vóru bert fáar telefonir í bygdini. Hetta merkti, at fólk ofta komu inn til okkara at ringja, og at ringt varð til okkum at boðsenda ein granna, sum tostast skuldi við.

Eg kundi sita undir kúnni og mjólka, tá onkur av okkara smáu børnum kom út í fjósið við telefonboðum. So eg inn at tosa, men tá kundi tað vera telefon til onkran í grannahúsunum. So aftur í fjósið, og børnini vóru send við telefonboðum, soleiðis kundi vera.

Fjallgonga

Fjallgonga var ein stórur dagur í einum bóndahúsi. Áðrenn farið var á fjall, kom øll fjallmanningin inn at fáa sær morgunmat, har var borðreitt við øllum góðum. Tað vóru altíð gentur og dreingir við eisini.

Tá fjallfólkið kom á rættina, hevði eg bakað pannukøkur, so tey kundu fáa ein góðan drekkamunn á rættini.

Tá liðugt var á rættini komu øll heim at fáa sær døgurða, omaná var lagkøka og kaffi. Hetta var ein høgtíðsdagur burtur av.

Keyptu ikki døgurðamat

Tað vóru ikki pengar millum fólk, á sama hátt, sum tað er í dag. Tá farið var í handilin at keypa mjøl, sukur og annað at matgera við, høvdu vit bók við. Alt sum vit keyptu, varð skrivað upp í bókin, og so gjørdur vit upp eina ferð um mánaðin. Onkuntíð flettur vit eina kúgv og lótu hana í handilin at keypa fyri.

Lønandi arbeiði var ikki so nógv í bygdini tá. Eg minnst, at tá Ingrid, okkara sætta barn, varð fødd 10. juli 1952, var fyrsti dagur, sum Poul Andreas fekk arbeiðsboð tað árið. Men tá hann í 1962 fekk arbeiði hjá Telefonverkinum, var betur á hesum øki. Tá hevði hann arbeiði hvønn dag. Hann var í hesum arbeiði í 24 ár, til hann 75 ára gamal legði frá sær fyri aldur.

Tað kom ikki til hugs at keypa døgurðamat. Tað kundu vera tíðir, tá ið nógvur fuglur var at fáa. Tá var feskur fuglur etin hvønn dag, so leingi fuglurin kundi sigast at